

Y wybodaeth ddiweddaraf am adael yr Undeb Ewropeaidd:

Y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol | 17 Gorffennaf 2017
External Affairs and Additional Legislation Committee | 17 July 2017

Papur briffio gan y Gwasanaeth Ymchwil:

1. Cyflwyniad

Mae'r papur hwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am y datblygiadau sy'n berthnasol i Gymru o ran gadael yr Undeb Ewropeaidd. Mae'n cynnwys adrannau ar waith y Cynulliad a Llywodraeth Cymru; ar lefel yr UE; ar lefel y DU; yr Alban ac Iwerddon. Mae'n ymdrin â'r cyfnod rhwng 28 Mehefin a 12 Gorffennaf, er y cyfeirir at ddigwyddiadau diweddarach lle y mae gwybodaeth ar gael ar adeg y drafftio terfynol.

2. Datblygiadau yng Nghymru

Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol

Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol yw prif bwyllgor y Cynulliad ar gyfer cydgyssylltu gweithgareddau cysylltiedig â Brexit y Pwyllgorau.

Dyma sesiynau mwyaf diweddar ymchwiliad y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol:

- 3 Gorffennaf: Ymwelodd y Pwyllgor â sefydliadau'r UE ym Mrwsel. Gwnaeth y Pwyllgor gyfarfod â chynrychiolwyr o swyddfeydd rhanbarthol Lloegr ym Mrwsel, Ysgrenyddiaeth EFTA, Llywydd ac Is-lywydd Pwyllgor y Rhanbarthau, Aelodau Senedd Ewrop yn y Senedd ei hun gan gynnwys Mairead McGuinness ASE, Danuta Hübner ASE, Guy Verhofstadt ASE, Richard Corbett ASE, a chynrychiolwyr o Senedd Fflandrys gan gynnwys Ilfarydd y Senedd ac aelodau o'r Pwyllgor Materion Tramor.
- 10 Gorffennaf: Clywodd y Pwyllgor dystiolaeth gan y Prif Weinidog. Roedd y sesiwn yn ystyried y trafodaethau sy'n mynd rhagddynt ynghylch y DU yn ymadael â'r UE a rôl Llywodraeth Cymru yn y trafodaethau hynny; parodrwydd Llywodraeth Cymru ar gyfer gwahanol sefyllfeydd a chanlyniadau sy'n deillio o'r trafodaethau, ymatebh y Prif Weinidog i Araith y Frenhines a'r Bil Diddymu.

Mae gwybodaeth reolaidd am waith y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol i'w gweld ar flog y Cynulliad: <https://blogcynulliad.com/tag/ue/>.

Cyhoeddir blogiau'r Gwasanaeth Ymchwil ar [Pigion](#). Y blogiau diweddaraf ynghylch Brexit yw [Diogelu sefyllfa dinasyddion yr UE sy'n byw yn y DU a gwladolion y DU sy'n byw yn yr UE – beth mae'r DU yn ei gynnig?](#), [Diogelu sefyllfa dinasyddion yr UE sy'n byw yn y DU a gwladolion y DU sy'n byw yn yr UE – beth mae'n ei olygu i Gymru?](#), [Cynigion Llywodraeth Cymru ar gyfer deddfau newydd a Beth allai Bil y Diddymu Mawr ei olygu i Gymru?](#) Mae Pwyllgor Materion Allanol y Cynulliad wedi rhoi ei farn ar y Papur Gwyn 'Legislating for Brexit'.

Adroddiadau eraill

Mae'r Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig yn llunio adroddiad drafft ar ei ymchwiliad i [Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yng Nghymru](#), ac mae wedi cyhoeddi ei adroddiad ar [Ddyfodol Polisiâu Amaethyddiaeth a Datblygu Gwledig yng Nghymru](#).

Mae'r Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau yn cynnal yr ymchwiliad a ganlyn: [Sut beth fydd hawliau dynol yng Nghymru yn dilyn gadael yr Undeb Ewropeaidd?](#)

Mae'r Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol wedi cyhoeddi datganiad ynghylch Bil Diddymu y DU. Eitem newyddion – [Ni ddylid gorfodi telerau cytundeb i adael yr UE ar y gwledydd datganoledig](#)

Mae 'Goblygiadau gadael yr UE ar y gweithlu meddygol' yn rhan benodol o gylch gorchwyl ymchwiliad cyfredol y Pwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon i [recriwtio meddygol](#).

28 Mehefin: [Dadl yn y cyfarfod llawn ar adroddiad](#) y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig: [dyfodol polisiâu amaethyddyddol a datblygu gwledig yng Nghymru](#):

3 Gorffennaf: Clywodd Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol dystiolaeth gan y Llywydd ynghylch 'Llais Cryfach i Gymru', a oedd yn cyffwrdd â Brexit.

Llywodraeth Cymru

29 Mehefin: [Y Pif Weinidog yn Gibraltar i drafod blaenoriaethau cyffredin mewn perthynas â Brexit](#).

30 Mehefin: [Buddsoddiad o €1.5 miliwn gan yr UE yn helpu cwmni o Gymru i fynd i'r afael â heintiau byd-eang](#).

Newyddion

4 Gorffennaf: [CLA Cymru yn ymateb i'r Adroddiad 'Rural Wales – Time to Meet the Challenge 2025'](#).

3. Y wybodaeth ddiweddaraf o'r UE

Y Cyngor Ewropeaidd

1 Gorffennaf: [Estonia yn dechrau ar ei harlywyddiaeth 6 mis yng Nghyngor yr Undeb Ewropeaidd.](#)

6 Gorffennaf: [Datganiad yn dilyn Uwchgynhadledd yr UE-Japan #24, Brwsel.](#)

6 Gorffennaf: Sylwadau gan y Llywydd Donald Tusk yn y [gynhadledd i'r wasg yn uwchgynhadledd yr UE-Japan](#) ym Mrwsel

8 Gorffennaf: [Datganiad gan Arweinwyr y G20 – Siapio byd cydgysylltiedig.](#)

11 Gorffennaf: Argymhelliad ar gyfer argymhelliad gan y Cyngor am [raglen diwygio cenedlaethol 2017 y DU](#) a darparu barn y Cyngor ynghylch rhaglen cydgyfeirio 2017 y DU.

12 Gorffennaf: [Y Cyngor yn cytuno ar ei safle o ran cyllideb 2018 yr UE a chefnogi cynnydd o gyllideb 2017 yr UE.](#)

Y Comisiwn Ewropeaidd

28 Mehefin: [Papur yn ystyried dyfodol cyllid yr UE.](#) Erthygl Politico: [Commission looks to sacrifice agriculture to plug Brexit budget hole.](#)

29 Mehefin: Cyhoeddodd y Comisiwn ragor o bapurau ar ei safle, a drafodwyd gan y 27 aelod-wladwriaeth ar ôl y Cyngor Ewropeaidd ar 29 Mehefin: [Judicial Cooperation in Civil and Commercial Matters](#); [Ongoing Union Judicial and Administrative Procedures](#); [Ongoing Police and Judicial Cooperation in Criminal matters](#); [Issues relating to the Functioning of the Union Institutions, Agencies and Bodies](#); [Governance: Goods placed on the Market under Union law before the withdrawal date.](#)

6 Gorffennaf: [Araith gan Michel Barnier ym Mhwyllgor Economaidd a Chymdeithasol Ewrop,](#) siaradodd am oblygiadau bod yn aelod neu beidio bod yn aelod o'r farchnad fewnol neu'r undeb tollau, a 'no deal'.

6 Gorffennaf: [Uwchgynhadledd yr UE-Japan: cymeradwydd yr arweinwyr gytundebau partneriaeth economaidd a strategol arwyddocaol.](#) Erthygl Politico: [EU and Japan hit back at protectionism with trade deal.](#)

6 Gorffennaf: [Cyfleoedd pysgota yn 2018 o dan y Polisi Pysgodfeydd Cyffredin](#) (yn cau ar 1 Medi)

6 Gorffennaf: Sylwadau gan yr Arlywydd Juncker o'r Comisiwn Ewropeaidd yn ystod sesiwn frifio'r wasg â Donald Tusk, Arlywydd Y Cyngor Ewropeaidd, a Shinzō Abe, Prif Weinidog Japan, [ar achlysur uwchgynhadledd yr UE-Japan.](#)

6 Gorffennaf: [Yr UE a Japan yn cytuno mewn egwyddor ar Gytundeb Partneriaeth Economaidd.](#)

6 Gorffennaf: [Cydymffurfiaeth Aelod-wladwriaethau â chyfraith yr UE: ddim eto'n ddigon da.](#)

7 Gorffennaf: [Ymgynghoriad cyhoeddus yn nodi'r heriau ar gyfer Polisi Amaethyddol Cyffredin yn y dyfodol.](#)

8 Gorffennaf: [Yr UE a Chanada yn cytuno i osod dyddiad arfaethedig i weithredu'r Cytundeb Economaidd a Masnachol Cynhwysfawr.](#)

11 Gorffennaf: [Dyfodol cyllid yr UE: Grŵp Lefel Uchel yn cyhoeddi cynigion i symleiddio mynediad at gyllid yr UE.](#)

12 Gorffennaf: [Pwyntiau siarad gan Michel Barnier ar ôl cyfarfod y Coleg, Taflen Ffeithiau 'State of play of Article 50 negotiations'.](#)

13 Gorffennaf: Gwnaeth Michel Barnier gwrdd ag arweinydd y Plaid Lafur, Jeremy Corbyn, Prif Weinidog yr Alab, Nicola Sturgeon, a Phrif Weinidog Cymru, Carwyn Jones.

Senedd Ewrop

28 Mehefin: [Bwyd organig: cytuno ar reolau newydd ar gyfer labelau'r UE.](#)

30 Mehefin: [Rheoli ffiniau: cytundeb gwleidyddol ar system newydd ar gyfer Mynediad-Ymadael.](#)

5 Gorffennaf: [Dadl yn y cyfarfod llawn ar flaenoriaethau'r G20 ac Arlywyddiaeth Estonia o'r Cyngor Ewropeaidd.](#)

9 Gorffennaf: ["Improve the Brexit offer to EU citizens, or we'll veto the deal"](#) – Guy Verhofstadt ac arweinwyr y pleidiau.

11 Gorffennaf: ['Airline and airport bosses sound alarm on impact of Brexit to MEPs'.](#)

12 Gorffennaf: [Bu ASEau materion cyfansoddiadol yn trafod y trafodaethau Brexit â Guy Verhofstadt.](#)

12 Gorffennaf: [Cynllun Môr y Gogledd: sicrhau bod stociau cynaliadwy a diogelwch ar gyfer pysgotwyr.](#)

Newyddion Ewropeaidd

6 Mehefin: [Dŵr Cymru yn buddsoddi £250 miliwn i gynhyrchu ynni gwyrdd](#) – wedi'i ariannu'n rhannol gan Fanc Buddsoddi Ewrop

4. Datblygiadau yn y DU

Llywodraeth y DU

29 Mehefin: [Cyfarfodydd y Prif Weinidog gydag arweinwyr yr UE cyn uwchgynhadledd y G20.](#)

30 Mehefin: Siaradopdd Prif Weinidog y DU Theresa May ag arweinydd Plaid yr Unoliaethwyr Democrataidd Arlene Foster ac arweinydd Sinn Fein Michelle O'Neill ynghylch [trafodaethau i adfer Corff Gweithredol.](#)

5 Gorffennaf: Siaradodd Theresa May â [Phrif Weinidog Groeg Alexis Tsipras](#) i drafod setliad parhaus Cyprus.

7 Gorffennaf: Cynhaliodd Prif Weinidog y DU Theresa May gyfarfod â [Phrif Weinidog yr Eidal Gentiloni](#) i drafod yr argyfwng mudo ym Môr y Canoldir

8 Gorffennaf [Uwchdynhadledd y G20 Gorffennaf 2017](#): Datganiad i'r wasg y Prif Weinidog.

10 Gorffennaf: [Cynhaliodd Theresa May a Phrif Weinidog Awstralia Malcolm Turnbull gynhadledd i'r wasg](#).

10 Gorffennaf: [Gweinidogion yn ymgysylltu rhagor â busnesau bach](#).

13 Gorffennaf: Cyhoeddi [Bil y Diddymu Mawr](#).

Tŷ'r Cyffredin

28 Mehefin: Yng Ngogledd Iwerddon, cwestiynau ar [Ymadael â'r UE: Rhyddid Symud Pobl](#) ac ar [Ymadael â'r UE: Ffiniau](#).

4 Gorffennaf: Dadl ar [Fil yr Undeb Ewropeaidd \(Cymeradwyo\)](#).

6 Gorffennaf: [Cwestiynau Llafar ar Fasnach Ryngwladol](#).

6 Gorffennaf: Arweiniodd yr Ysgrifennydd Gwladol dros Fasnach Ryngwladol a Llywydd y Bwrdd Masnach (Dr Liam Fox) ddadl ar [adael yr Undeb Ewropeaidd a'r Fasnach Ryngwladol](#).

10 Gorffennaf: Gwnaeth y Prif Weinidog [ddatganiad am y G20 yn Hamburg](#), gyda chwestiynau'n dilyn.

Tŷ'r Arglwyddi

28 Mehefin: Cwestiwn Llafar – [Amaethyddiaeth: Gweithwyr tramor](#).

28 Mehefin: Dadl ar y cyfarchiad – [Pwyllgor Gadael yr Undeb Ewropeaidd](#).

3 Gorffennaf: Cwestiwn Llafar – [Pysgodfeydd mewndirol](#).

4 Gorffennaf: Cwestiwn Llafar – [Amcanion Brexit](#).

4 Gorffennaf: [Dadl ar yr Adroddiad gan Bwyllgor yr Undeb Ewropeaidd ar Brexit: hawliau wedi'u caffael](#)

6 Gorffennaf: Cwestiwn Llafar – [Brexit: Adleoliadau Sefydliadau'r UE](#)

6 Gorffennaf: Darlleniad Cyntaf yr [EEA Nationals \(Indefinite Leave to Remain\) Bill](#).

10 Gorffennaf: [Datganiad am y G20](#) a Chwestiynau.

30 Mehefin: [Prif Weithredwr Gwasanaethau'r Ombwdsmon yn rhoi tystiolaeth ynghylch Amddiffyn Defnyddwyr](#) i Is-Bwyllgor Cyfiawnder yr UE.

6 Gorffennaf: [Cydweithrediad amddiffyn a chydweithrediad tramor â'r UE ar ôl ymadael](#) wedi'i archwilio gan Is-Bwyllgor Materion Allanol yr UE.

10 Gorffennaf: [Tiriogaethau Tramor yn rhoi tystiolaeth ar y goblygiadau i Bwyllgor yr Undeb Ewropeaidd yn sgil Brexit.](#)

11 Gorffennaf: Lansiodd Is-bwyllgor Ynni ac Amgylchedd yr Undeb Ewropeaidd ymchwiliad i oblygiadau gadael yr Undeb Ewropeaidd ar ddiogelwch ynni yn y DU.

11 Gorffennaf: [Holwyd David Davis AS ynghylch trafodaethau Brexit gan Bwyllgor yr Undeb Ewropeaidd.](#)

11 Gorffennaf: [Rheoleiddwyr yn cynghori ynghylch Brexit a diogelwch hawliau defnyddwyr – Is-Bwyllgor Cyfiawnder yr UE.](#)

12 Gorffennaf: [Gadael yr Undeb Ewropeaidd: Ymwelodd Pwyllgor Dethol yr UE â Brwsel i gwrdd â Michel Barnier a Guy Verhofstadt.](#)

12 Gorffennaf: [Ymwelodd Brenin Sbaen, y Brenin Felipe, â Senedd yr DU a chyfarhodd aelodau ddau Dŷ'r Senedd yn Oriel Frenhinol Tŷ'r Arglwyddi.](#)

5. Smith ar gyfer yr Alban yng Nghymru

Senedd yr Alban

29 Mehefin: Atebodd Ei Ardderchogrwydd [Norman Hamilton \(Uwch Gomisiwn Malta yn y DU\) gwestiynau gan y Pwyllgor Diwylliant, Twristiaeth, Ewrop a Chysylltiadau Allanol ar ddiwrnod olaf llywyddiaeth Malta ar Gyngor yr Undeb Ewropeaidd.](#)

Llywodraeth yr Alban

10 Gorffennaf: [Galw i lais yr Alban gael ei glywed ynghylch Brexit](#) – Yr Ysgrifennydd dros Faterion Allanol yn cwrdd â Llysgenhadon yr UE.

6. Gogledd Iwerddon

Mae'r Cynulliad wedi cyhoeddi [EU Matters: BREXIT Negotiation Focus](#), sy'n cynnwys crynodeb o safbwyntiau Llywodraeth y DU, y Cyngor Ewropeaidd a Senedd Ewrop yn y trafodaethau perthnasol.

7. Adroddiadau eraill a gyhoeddwyd

Llyfrgell Tŷ 'r Cyffredin

['Environmentally Sustainable Agriculture'](#)

['Security of UK Food Supply'](#)

['Brexit: Agriculture and trade'](#)

['EU State Aid rules and WTO Subsidies Agreement'](#)

Adroddiadau eraill

[Living abroad: migration between Britain and the EU8](#) - Poland, Lithuania, Czech Republic,

Hungary, Slovakia, Slovenia, Estonia and Latvia (y Swyddfa Ystadegau Gwladol)

[Living abroad: migration between Britain and Spain](#) (y Swyddfa Ystadegau Gwladol)

['The Repeal Bill - Legal and Practical Challenges of Implementing Brexit'](#) (Canolfan yr Alban ar Gysylltiadau Ewropeaidd)

Arbenigwr ar Gyfraith Ewrop ['UK has sparked race to the bottom that will strip citizens of their rights'](#) (The Conversation)

['EU citizens proposal: a lawyer examines the detail'](#) (The Conversation)

['What's now at stake for UK citizens living in the rest of the EU'](#) (The Conversation)

['Fishing and Brexit'](#) (The UK in a changing Europe)

['Taking back control?' - withdrawing from the 1964 London Fisheries Convention'](#) (The UK in a changing Europe)

['A hard Irish border is quite possible, a frictionless one is an oxymoron'](#) (Blog Brexit yr LSE)

['When EU laws are repatriated, will all the power go to Westminster?'](#) (Blog Brexit yr LSE)

[Cynigion ar gyfer Polisi Rhanbarthol i Gymru ar ôl Brexit - o'r brig i lawr neu o'r gwaelod i fyny? fer polisi rhanbarthol ar ôl gadael yr Undeb Ewropeaidd](#) (Blog Brexit o Gymru)